

De Standaard

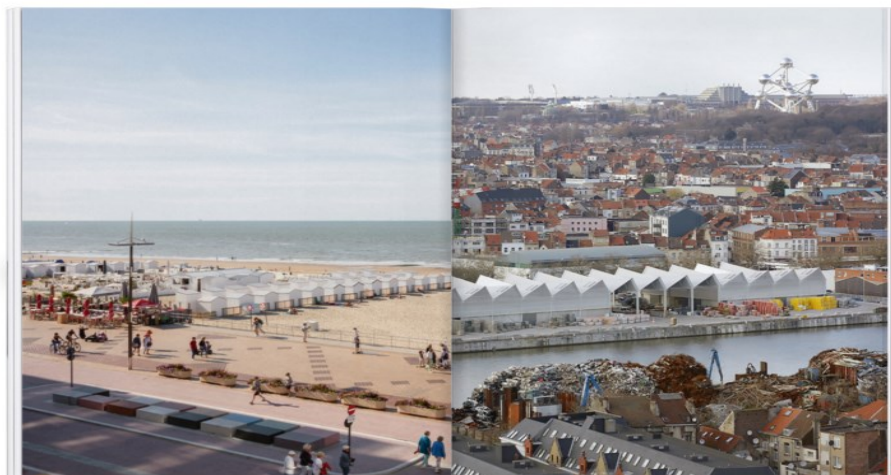
RECENSIE ARCHITECTUUR

Het tekenwerk voorbij

Het tweejaarlijkse Architectuurboek Vlaanderen is een trouwe vriend. Deze editie, de veertiende al, roept een vraag op die ze zelf niet beantwoordt.

Geert Sels

Zaterdag 7 november 2020 om 3.25 uur

<p> Ward Heirwegh & Marie Sledsens</p>

© Ward Heirwegh & Marie Sledsens

Architectuurboek Vlaanderen**Luce Beeckmans e.a.**

Uitgegeven door het VAI

WWordt er dezer dagen meer vanuit een bewuste ontwerphouding gebouwd? Of heeft de redactie er meer aandacht voor gehad? De titel Wanneer attitudes vorm krijgen, een verwijzing naar een expositie van Harald Szeemann uit 1969, suggereert alleszins dat het niet bij tekenwerk blijft.

Als we dit architectuurboek met een gebouw zouden vergelijken, dan een met met diepe fundamenteën. Maarten Van Den Driessche graaft in het openingsessay 25 jaar terug in de tijd. Hij maakt aannemelijk dat de condities waarin we bouwen veranderd zijn. De suburbanisatie rukt op, er is woningnood, de mobiliteit baart zorgen en de luchtkwaliteit gaat achteruit. Meer aandacht voor die condities leidt tot andere vormen. Die hebben autonoom bestaansrecht.

Van Den Driessche schuift drie bureaus naar voren wier werking steeds meer ingang vindt – Bas Smets (ecologie), Rotor (activisme) en De Smet Vermeulen (wijkprojecten) . Het is daarom opmerkelijk dat van de zowat vijftig uitgelichte projecten er alleen een van het laatste bureau opgepikt is. Dat lijkt zijn stelling te verzwakken. Het gaat om een mix van een sporthal en groepswoningen op de Gentse Tondeliersite.

Dat belet niet dat er nog tal van andere projecten zijn die verouderd stadsweefsel dynamiseren en voor verrassende inplantingen zorgen. Zo maakte een combinatie van AE, Carton123 en Murmuur van een doe-het-zelf-zaak op de Standaertsite in Gent een laagdrempelige ontmoetingsplek.

Met kritische blik worden herontwikkelde zones als Nieuw-Zuid (Antwerpen), Nieuwe Dokken (Gent), Vilvoorde en Oostende tegen het licht gehouden. Deze plekken, dicht bij het water en het stadscentrum, zijn in tijden van woningnood voor velen onbetaalbaar. Sociale interventies zijn er beperkt.

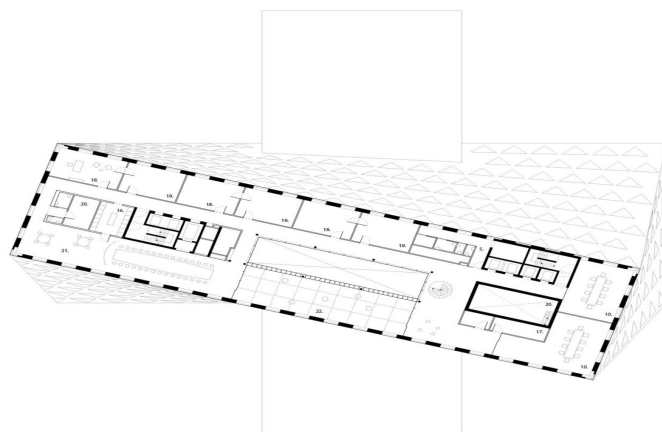
Daar staat de transformatie van het bouwblok Rozemaai (Antwerpen) tegenover. RE-ST en Atelier Kempe Thill werkten er met grote puin, lange balkons en glazen balustrades.

Vaker buiten de lijntjes

De auteurs houden een pleidooi om voor sociale woningbouw buiten de lijntjes van standaardisering en reglementering te kleuren. De woningen die Bureau Bart Dehaene in Lo-Reninge en Meta in Lier ontwerpen, hebben vormen die de maatschappij niet meteen van haar verwachtte. Ook voor de renovatie van erfgoed pleit de redactie voor een niet al te rigoureuze aanpak. Hoe Korteknie Stuhlmacher voor het Predikheren (Mechelen) met souplesse schakelde tussen harde en zachte restauratie, strekt tot aanbeveling.

De zorgsector kreeg met het Huis Perrekes (Nu Architecten) en met het daklozenhuis Pension Van Schoonhoven (Bulk) opmerkelijke realisaties. De overheid ging voor iconisch (Provinciehuis Antwerpen door XDGA), tot speels (Veiligheidspaviljoen Knokke door Compagnie O) en de precieze koppeling van een compact volume met een kasteel (Bestuurscentrum Sint-Gillis-Waas door ECTV). Dat niet alleen de condities, maar ook de vormen veranderen, blijkt uit een potig gegeven als een industriële opslagplaats in de Brusselse Kanaalzone die door Tetra op een zuivere en ranke manier werd vormgegeven.

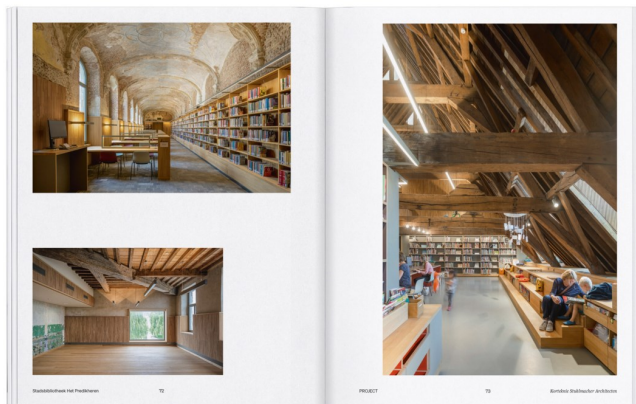
<p>Provinciehuis, Antwerpen: niveau 14 Xaveer De Geyter Architects</p>

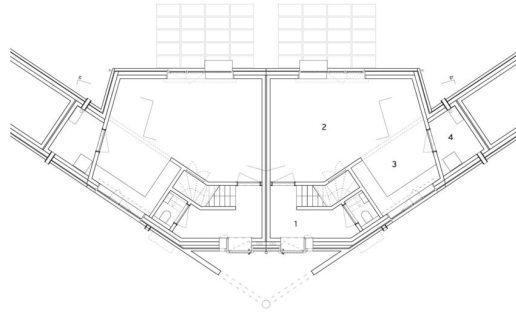
Provinciehuis, Antwerpen: niveau 14 © Xaveer De Geyter Architects

<p>Ward Heirwegh & Marie Sledsens</p>

© Ward Heirwegh & Marie Sledsens

<p>Sociale Woningen Schaerdeke, Lo-Reninge, gelijkvloers. Architectenbureau Bart Dehaene </p>

Sociale Woningen Schaerdeke, Lo-Reninge, gelijkvloers. © Architectenbureau Bart Dehaene

Verschenen op zaterdag 7 november 2020

GEERT SELS

Geert Sels is redacteur cultuur & media bij De Standaard.

Meer artikels van Geert Sels >

(<https://www.standaard.be/auteur/geert-sels>)

andaard.be/extra/stat: